

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Kaupunginvaltuusto**Pöytäkirja**

Aika 12.12.2022 18:00 - 19:37

Paikka Fellmannian auditorio, Kirkkokatu 27

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	puheenjohtaja §:t 129-137 klo 18.00-19.29 ja 19.34- 19.37
	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	puheenjohtaja 137 §:n jälkeen klo 19.29-19.34
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Hälinen Ville	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Kari Mika	valtuutettu	poistui klo 18.05/131 §, saapui klo 18.24/132 §
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kastehelmi Minerva	valtuutettu	

Kiljunen Raimo	valtuutettu	
Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu	
Laakso Jetta	valtuutettu	
Lampinen Minna	valtuutettu	
Lientola Elisa	valtuutettu	
Lindqvist Marko	valtuutettu	
Liukkonen Niko	valtuutettu	
Markkanen Marju	valtuutettu	
McCarron Francis	valtuutettu	
Mäkynen Maria	valtuutettu	
Nieminen Erkki	valtuutettu	
Nieminen Mira	valtuutettu	poistui esteellisenä §:n 131 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.02-18.23
Niinistö Sari	valtuutettu	
Närhi Anita	valtuutettu	
Oksanen Reijo	valtuutettu	
Pakkanen Lasse	valtuutettu	
Putula Toni	valtuutettu	
Puusaari Riina	valtuutettu	
Pykäläinen Jari	valtuutettu	poistui klo 18.48 §:n 135 käsittelyn aikana
Pääatalo Oskari	valtuutettu	saapui klo 18.02 §:n 130 käsittelyn aikana
Rahkonen Hannu	valtuutettu	
Rantanen Ida	valtuutettu	
Ratia Jorma	valtuutettu	

Ripatti Tapani	valtuutettu	
Rissanen Jari	valtuutettu	
Ruhberg Jukka	valtuutettu	poistui esteellisenä §:n 131 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.02-18.23
Ruuska Sinikka	valtuutettu	
Saloranta Tuija	valtuutettu	
Sorsa Tuomas	valtuutettu	poistui esteellisenä §:n 131 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.02-18.23
Talja Martti	valtuutettu	
Tapiola Juha	valtuutettu	
Tuomaila Pasi	valtuutettu	
Tuomi Maarit	valtuutettu	
Vaara Ulla	valtuutettu	
Vahter Merja	valtuutettu	poistui esteellisenä §:n 131 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.02-18.23
Wallenius Jani	valtuutettu	
Viinikka Anneli	valtuutettu	
Viljamaa Juha	valtuutettu	
Virta Sanna	valtuutettu	
Toepfer Katja	varavaltuutettu	valtuutettu Eero Seesvaaran tilalla

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Sairomaa Tomi	varavaltuutettu	valtuutettu Ville Skinnarin tilalla
Heikkinen Minna	varavaltuutettu	valtuutettu Merja Vahterin tilalla klo 18.02-18.23 § 131
Rautapää Teresa	varavaltuutettu	valtuutettu Jukka Ruhbergin tilalla klo 18.02-18.23 § 131
Päivä Matias	nuorisovaltuuston edustaja	
Timonen Pekka	kaupunginjohtaja	
Mäkinen Mika	konsernipalvelujohtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	poistui klo 18.57 §:n 135 käsittelyn aikana
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Virkkunen Pekka	kaupunginlakimies	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
Kovero Anniina	kaupunginsihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Seesvaara Eero	
	Skinnari Ville	

Kaupunginvaltuuston puolesta

Juha Rostedt

Sonja Falk

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Maria Mäkynen

Toni Putula

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 21.12.2022

Anniina Kovero

kaupunginsihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 129	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
§ 130	Pöytäkirjan tarkastajat	8
§ 131	Lahti Energia Oy:n pääomallainan muuntaminen SVOP-rahastosijoitukseksi	9
§ 132	Eron myöntäminen Janne Siltaselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja uuden lautamiehen valitseminen	18
§ 133	Eron myöntäminen Tarja Kirvesmiehelle tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen	21
§ 134	Eron myöntäminen Otto Ripatille tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen	28
§ 135	Valtuustoaloite Kariniemen puistoalueen kehittämiseksi	35
§ 136	Valtuustoaloite: Omaishoitajille maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit	41
§ 137	Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet	47

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 129

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tämän kokouksen kokouskutsut oli julkaistu Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa 29.11. ja 7.12.2022. Kokouskutsut oli mainittuina päivinä toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varamiehelle, palvelualuejohtajille ja nuorisovaltuuston edustajalle. Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 58 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan Juha Rostedin valtuuston työvuoden päättäjäispuhe

Kokouksen lopussa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Juha Rostedt piti valtuustovuoden päättäjäispuheen ja toivotti kaikille hyvää joulua ja tulevaa uutta vuotta. Valtuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk kiitti kaupunginvaltuutettujen puolesta kaupunginvaltuuston puheenjohtajaa kuluneesta valtuustovuodesta sekä toivotti puheenjohtajalle ja hänen läheisilleen levollista ja hyvää joulua.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

nro 10

§ 130

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut
Maria Mäkynen ja Toni Putula.

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 131

Lahti Energia Oy:n pääomalainan muuntaminen SVOP-rahastosijoitukseksi

8948/00.00.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuutetut Merja Vahter, Jukka Ruhberg, Tuomas Sorsa ja Mira Nieminen esteellisinä poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Kuntalaki 97.1 §).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti Energia Oy:lle muutetaan sijoitetun vapaan pääoman rahasto -sijoitukseksi.

Käsittely kaupunginvaltuustossa

Pykälään oli jaettu seuraava muutosmoniste:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

”Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.12.2022 (445 §) muuttaa kaupunginvaltuustolle 14.11.2022 § 418 tekemäänsä päätösehdotusta.

Uusi päätösehdotus kuuluu seuraavasti:

’Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää antaa suostumuksensa, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomailain Lahti Energia Oy:lle voidaan muuntaa sijoitetun vapaan pääoman rahasto -sijoitukseksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.’

Kaupunginhallitus on 14.11.2022 § 418 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

’Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomailain Lahti Energia Oy:lle muutetaan sijoitetun vapaan pääoman rahastosijoitukseksi.’

Osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan ’pääomailain velkojan suostumuksella pääomailain voidaan käyttää osakepääoman korotuksen maksuksi, muuntaa sijoitetuksi vapaaksi omaaksi pääomaksi tai käyttää yhtiön tappion kattamiseen’.

Kaupunginhallitus päättää selvyiden vuoksi täsmentää päätösesitystään kaupunginvaltuustolle siten, että päätösesitys noudattaa osakeyhtiölain

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

mukaista sanamuotoa. Kaupunginvaltuuston esityslistalla 12.12.2022 § 131 olevaa päätösehdotusta muutetaan siten seuraavalla tavalla:

‘Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää **antaa suostumuksensa**, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti Energia Oy:lle ~~muutetaan~~ **voidaan muuntaa** sijoitetun vapaan pääoman rahasto -sijoitukseksi.’

Päätös on tarkoituksenmukaista saattaa voimaan mahdollisimman pian. Tämän johdosta kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Keskustelun kuluessa valtuutettu Juha Tapiola teki seuraavan palautusehdotuksen:

”Esitän asian palauttamista kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi järjestelyjen taloudellisten vaikutusten selvittämiseksi sekä järjestelyn EU:n valtioneuvoston noudattamisen varmistamiseksi.”

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Tapiola valtuutettu Jari Pykäläisen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun palautusehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa, äänestävät jaa,

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä todettiin, että käsittelyn jatkamista kannatti 42 valtuutettua ja sen palauttamista 9 valtuutettua viiden valtuutetun äänestäessä tyhjää ja kolmen valtuutetun ollessa poissa. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 1 131 §.

Näin ollen kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 14.11.2022

§ 418

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti

Energia Oy:lle muutetaan sijoitetun vapaan pääoman rahasto - sijoitukseksi.”

Perusteluosa

Lahti Energialla on lähivuosina tarve investoida päästöttömän energiatuotannon lisäämiseen, kuten esimerkiksi tuulivoimaan. Lisäksi huoltovarmuuden ja kustannusten alentaminen kaukolämmön tuotannon kehittämiseksi edellyttää lisäinvestointeja. Kyky osallistua tuottaviin investointeihin vahvistaisi yhtiön tulevaisuuden kilpailukykyä ja osingonmaksukykyä sekä kasvattaisi yhtiön omistaja-arvoa. Yhtiön on pystyttävä tekemään myös ylläpitoinvestointeja sähkö- ja kaukolämpöverkkoon toimitusvarmuuden varmistamiseksi.

Lahti Energia Oy:n kassavirta ei nykytasolla riitä uusien investointien toteuttamiseen ja yhtiön kyky maksaa osinkoja omistajalleen on lähivuosina vähäinen. Lahti Energia Oy:n tekemien Kyvo 2 ja Kyvo 3 investointien ja niihin otettujen lainojen alkuperäinen lyhennyssuunnitelma on osoittautunut liian kireäksi suhteessa liiketoiminnasta syntyvään kassavirtaan ja investointitarpeisiin. Investointeja varten nostettujen lainojen maksuaikataulun perusteella lainojen lyhennykset ovat lähivuosina suurimmillaan, 2022-2025 yhteensä noin 140 miljoonaa euroa.

Tehtyjen investointien rahoitukseen liittyy lainanantajan lainaehdoja (kovenantit), joissa lainanantaja on asettanut ehtoja Lahti Energia Oy:n velkojen suhteelle omaan pääomaan ja käyttökateen suhteelle rahoituskuluihin. Nämä rajoittavat Lahti Energia Oy:n mahdollisuuksia rahoittaa uusia investointeja.

Lyhyen aikavälin rahoitusratkaisuna Lahti Energia Oy:n omavaraisuutta on kasvatettava ja rahoituskustannuksia pienennettävä, jotta yhtiö voi

investoida välttämättömiin ja tulevaisuuden kilpailukykyä ylläpitäviin investointeihin.

Lahti Energia Oy:llä on 60 miljoonan euron pääomalaina Lahden kaupungilta, josta se maksaa korkoja kaupungille vuonna 2023 3,6 miljoonaa euroa. Pääomalainan korkotuotot olisivat kaupungille tulevana vuosina lähes samansuuruiset. Järjestelyn kustannukset kaupungille ovat vuosina 2023-2025 noin 11 miljoonaa euroa ja vuosina 2026-2031 noin 23 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannus kaupungille järjestelystä on 34 miljoonaa euroa vuosilta 2023-2031.

Lahden kaupunki on rahoittanut Lahti Energia Oy:n toimintaa useilla eri aikoina annetuilla lainoilla. Lainasaldo kaupungille on noin 139 miljoonaa euroa 2021 tilinpäätöksen mukaan.

Esitetystä järjestelystä yhtiöön sidottu pääoma kasvaa ilman, että pääomapanostukselle saatavat tuotot lisääntyvät samanaikaisesti. Tämä kasvattaa omistajan riskiä yhtiöön liittyen. Nyt ehdotettu ratkaisu on ensimmäinen vaihe pidempiaikaista rahoituksen uudelleenjärjestelyä. Seuraavassa vaiheessa Lahden kaupunki saattaa loppuun yhtiötä koskevan omistajastrategian, jossa tarkastellaan omistamisen tavoitteita ja tarkoitusta. Yhtiökohtaisten omistajastrategioiden toteutus määrittää yhtiön pitkän aikavälin rahoitusratkaisuja.

Ehdotetussa tasejärjestelyssä pääomalaina muunnetaan yhtiön taseessa pääomalaina kohdasta SVOP- rahastotilille. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto eli SVOP-rahasto kuuluu osakeyhtiön oman pääoman eriin ja on yhtiön jakokelpoista vapaata omaa pääomaa (OYL:n 8 luvun 2 §). Tällä toimenpiteellä vahvistetaan yhtiön omavaraisuutta ja vähennetään rahoituskustannuksia.

Valtiontukitarkastelu

EU:n valtiontukisääntöjen mukainen valtiontuen käsite perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohtaan. EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan siis silloin, kun kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin eli taloudelliseen toimintaan, tämä taloudellinen etu on valikoiva, toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, ja se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. EU:n valtiontukisäännöt koskevat toimintaa, jolla on rajat ylittäviä vaikutuksia. Esimerkiksi puhtaasti paikallisten palveluiden tai infrastruktuurin rakentaminen ei välttämättä ole valtiontukea EU-oikeuden merkityksessä, jos tuki ei todennäköisesti houkuttele asiakkaista muista jäsenvaltioista tai jos tuella on enimmillään vain marginaalinen vaikutus jäsenvaltioiden välisiin investointeihin.

Suunniteltu toimenpide ei vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua eikä se vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Lahti Energia ei saa järjestelyn avulla sellaista kilpailullista etua, jota voidaan pitää kiellettynä valtiontukena.

EU:n valtiontukisäännöt kieltävät tuen antamisen vaikeuksissa olevalle yritykselle. Lahti Energia Oy ei ole vaikeuksissa oleva yritys, joten erilaiset toimenpiteet ovat sallittuja. Seuraavaksi tulee tarkastella toteuttaisiko markkinatoimija vastaavat toimenpiteet. Olennaista on pohtia nyt ehdotettujen ratkaisujen takaisinmaksuaikaa ja mitä muuta ehdotetulla järjestelyllä saavutetaan. Ilman toimenpiteitä Lahti Energia Oy:n kaupungille maksamat osingot jäävät pitkäaikaisesti noin miljoonan euron tasolle. Pääomalainan muuntaminen SVOP-rahastosijoitukseksi säilyttää yhtiön investointikykyä ja suunniteltujen investointien tuottotason

odotetaan olevan n. 8%. Investoinnin takaisinmaksuaika on n. 12 vuotta. Energia-alalla investointien takaisinmaksuajan ovat merkittävästi tätä pidemmät, joten tehtyä investointia voidaan pitää perusteltuna ja kannattavana.

Omistajan kannalta on olennaista tarkastella parantavatko ratkaisut omistajan saamaa tuottoa yhtiöstä. Käytännössä tulee kysyä saako omistaja yhtiöstä enemmän osinkoa pitkällä aikavälillä ehdotetun järjestelyn avulla vai ei. Jos osinkotaso palautuu viiteen miljoonaan euroon, on ehdotetun järjestelyn takaisinmaksuaika n. 9 vuotta, jota voidaan pitää hyvänä. Näin ollen voidaan todeta, että markkinatoimija tekisi vastaavan ratkaisun, mitä nyt ehdotetaan. Ja näin ollen valtiontukitarkastelussa ei löydy esteitä järjestelyn toteuttamiseksi.

Kuntalain mukainen tarkastelu

Kuntalaissa todetaan että, kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Koska kyseessä ei ole laina, takaus eikä muu vakuus, ei tämä lainkohta koske ehdotettua järjestelyä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: ote Lahti Energia Oy, Talouspalvelut, Provincia Oy

Liitteet

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 132

Eron myöntäminen Janne Siltaselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja uuden lautamiehen valitseminen

3117/00.00.01.08/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Janne Siltaselle eron käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja valitsi jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi lautamieheksi Marko Kaukon.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Janne Siltaselle eron käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden lautamiehen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.12.2022

§ 436

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Janne Siltaselle eron käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden lautamiehen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Janne Siltanen on ilmoittanut konsernipalveluihin, että hänelle myönnettäisiin ero käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä 8.11.2022 alkaen paikkakunnalta muuton vuoksi.

Uuden jäsenen valinta

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan valtuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestö ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö. Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 3 §:n mukaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa Tuomioistuinvirasto.

Tuomioistuinvirastosta on tullut 18.6.2021 päivätty vahvistus, että Lahden lautamiesten määrä on 15, eli sama kuin edellisellä valtuustokaudella.

Kaupunginvaltuusto valitsi 13.9.2021 (§ 105) ajalle 1.8.2021 - 31.5.2025 Päijät-Hämeen käräjäoikeuteen lautamiehiksi Janne Siltasen, Tuula Kivimäen, Jammie Raution, Jouni Ikosen, Petteri Hirvosen, Heidi Huldénin, Raimo Salovuoren, Jorma Saarenpään, Sami Suontaman, Pirjo Holmin, Janne Storlöparen, Anna Ovaskan, Piia Uotisen, Krista Karjalaisen ja Marko Helinin.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

ote Janne Siltanen, valittu, ote+valitun yhteystiedot Päijät-Hämeen käräjäoikeus, luettelot

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 133

Eron myöntäminen Tarja Kirvesmiehelle tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen

5000/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Tarja Kirvesmiehelle eron tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi Johanna Tuliaisen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Tarja Kirvesmiehelle eron tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.12.2022

§ 437

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto myöntää Tarja Kirvesmiehelle eron tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Tarja Kirvesmies on ilmoittanut konsernipalveluihin että hänelle tulisi myöntää ero tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävästä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Hannu Rahkonen (kok.)

varajäsen: Lassi Mertaranta (kok.)

varapuheenjohtaja: Oskari Päättalo (vas.)

varajäsen: Otto Ripatti (vas.)

jäsen: Sinikka Ruuska (sd.)

varajäsen: Satu Lehtola (sd.)

jäsen: Ulla Vaara (sd.)

varajäsen: Virpi Sorsa (sd.)

jäsen: Tarja Kirvesmies (sd.)

varajäsen: Sinikka Kakko (sd.)

jäsen: Seppo Koskinen (sd.)

varajäsen: Antti Toijanaho (sd.)

jäsen: Raimo Kiljunen (kok.)

varajäsen: Tero Voutilainen (kok.)

jäsen: Mona Pyykkönen (kok.)

varajäsen: Heidi Huldén (kok.)

jäsen: Ville-Veikko Elomaa (ps.)

varajäsen: Jukka Pietiläinen (ps.)

jäsen: Lasse Koskinen (ps.)

varajäsen: Jari Vanhanen (ps.)

jäsen: Pauliina Palo (vihr.)

varajäsen: Katariina Broman (vihr.)

jäsen: Juha-Pekka Forsman (kd.)

varajäsen: Eero Seesvaara (kd.)

jäsen: Kaarina Suhonen (kesk.)

varajäsen: Laura Hahl (kesk.)

Uuden jäsenen valinta

Hallintosäännön yleisten määräysten I luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on 11-12 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudekseen sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan samaksi ajaksi.

Kuntalain (10.4.2015/410) 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain (10.4.2015/410) 75 §:n mukaan:

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyyssperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Kuntaliiton yleiskirje 8/2021:

”Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä
Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä (75 §:n 1 - 3 kohdat)

Kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä pormestari ja apulaispormestari eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Tarkastuslautakunnan jäsen tai varajäsen voidaan valita kesken toimikauden kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi. Seurauksena on, että hän tällöin menettää vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan.

Tarkastuslautakunta on ainoa toimielin, jossa vaalikelpoisuuteen vaikuttaa myös läheisen asema. Jos henkilön hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen on kunnanhallituksen jäsen tai varajäsen, kunnanjohtaja, pormestari tai apulaispormestari, henkilö ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan. Jos edellä mainittu läheinen valitaan kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi tai pormestariksi tai apulaispormestariksi, henkilö menettää vaalikelpoisuuden tarkastuslautakuntaan.

Perusteena vaalikelpoisuuden rajoituksille on mm. se, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta (38 ja 39 §). Kunnanjohtaja tai pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa (38 §). Kunnan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari (113 §). Kunnanhallitus on tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisin kohde.

Kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön henkilöstö ja toimitusjohtaja (75 §:n 4 kohta)

Kunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevat henkilöt sekä toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnan tilintarkastus ulottuu konsernitilinpäätöksen kautta myös kunnan määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa.

Oltava vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (75 §:n 5 kohta)

Tarkastuslautakuntaan ei voida valita henkilöä, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Säännös rajaa vaalikelpoisuutta tarkastuslautakuntaan 73 §:ssä säädetyllä tavalla. Sovellettavaksi tulee myös vaalikelpoisuutta valtuustoon koskeva 72 §, kun vaalikelpoisia kunnanhallitukseen eivät ole henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia valtuustoon.

Lain 75 §:n 1-4 kohdissa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan eivät ole

- 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut valtion virkamiehet
- 72 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut kuntayhtymän palveluksessa olevat henkilöt
- 73 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut liikeyritysten johtohenkilöt eivätkä
- 73 §:n 2 momentissa tarkoitettut henkilöstön edunvalvonnasta vastaavat henkilöt.

Tasa-arvolain vaalille asettamat vaatimukset

12-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 12-5.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhaku

nro 10

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Tarja Kirvesmies, valittu, tarkastuslautakunta, luettelot

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 134

Eron myöntäminen Otto Ripatille tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen

5000/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Otto Ripatille eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Tomi Korven.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Otto Ripatille eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.12.2022

§ 447

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Päätös

nro 10

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Otto Ripatille eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Otto Ripatti on ilmoittanut konsernipalveluihin että hänelle tulisi myöntää ero tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Hannu Rahkonen (kok.)

varajäsen: Lassi Mertaranta (kok.)

varapuheenjohtaja: Oskari Päätalo (vas.)

varajäsen: Otto Ripatti (vas.)

jäsen: Sinikka Ruuska (sd.)

varajäsen: Satu Lehtola (sd.)

jäsen: Ulla Vaara (sd.)

varajäsen: Virpi Sorsa (sd.)

jäsen: Tarja Kirvesmies (sd.)

varajäsen: Sinikka Kakko (sd.)

jäsen: Seppo Koskinen (sd.)

varajäsen: Antti Toijanaho (sd.)

jäsen: Raimo Kiljunen (kok.)

varajäsen: Tero Voutilainen (kok.)

jäsen: Mona Pyykkönen (kok.)

varajäsen: Heidi Huldén (kok.)

jäsen: Ville-Veikko Elomaa (ps.)

varajäsen: Jukka Pietiläinen (ps.)

jäsen: Lasse Koskinen (ps.)

varajäsen: Jari Vanhanen (ps.)

jäsen: Pauliina Palo (vihr.)

varajäsen: Katariina Broman (vihr.)

jäsen: Juha-Pekka Forsman (kd.)

varajäsen: Eero Seesvaara (kd.)

jäsen: Kaarina Suhonen (kesk.)

varajäsen: Laura Hahl (kesk.)

Uuden jäsenen valinta

Hallintosäännön yleisten määräysten I luvun 2 §:n mukaan

tarkastuslautakunnassa on 11-12 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan

jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudekseen sekä nimeää

jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan samaksi ajaksi.

Kuntalain (10.4.2015/410) 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain (10.4.2015/410) 75 §:n mukaan:

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyyssperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Kuntaliiton yleiskirje 8/2021:

”Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä
Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä (75 §:n 1 - 3 kohdat)

Kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä pormestari ja apulaispormestari eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Tarkastuslautakunnan jäsen tai varajäsen voidaan valita kesken toimikauden kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi. Seurauksena on, että hän tällöin menettää vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan.

Tarkastuslautakunta on ainoa toimielin, jossa vaalikelpoisuuteen vaikuttaa myös läheisen asema. Jos henkilön hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen on kunnanhallituksen jäsen tai varajäsen, kunnanjohtaja, pormestari tai apulaispormestari, henkilö ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan. Jos edellä mainittu läheinen valitaan kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi tai pormestariksi tai apulaispormestariksi, henkilö menettää vaalikelpoisuuden tarkastuslautakuntaan.

Perusteena vaalikelpoisuuden rajoituksille on mm. se, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta (38 ja 39 §). Kunnanjohtaja tai pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa (38 §). Kunnan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari (113 §). Kunnanhallitus on tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisin kohde.

Kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön henkilöstö ja toimitusjohtaja (75 §:n 4 kohta)

Kunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevat henkilöt sekä toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnan tilintarkastus ulottuu konsernitalinpäätöksen kautta myös kunnan määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa.

Oltava vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (75 §:n 5 kohta)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Tarkastuslautakuntaan ei voida valita henkilöä, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Säännös rajaa vaalikelpoisuutta tarkastuslautakuntaan 73 §:ssä säädetyllä tavalla. Sovellettavaksi tulee myös vaalikelpoisuutta valtuustoon koskeva 72 §, kun vaalikelpoisia kunnanhallitukseen eivät ole henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia valtuustoon.

Lain 75 §:n 1-4 kohdissa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan eivät ole

- 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut valtion virkamiehet
- 72 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut kuntayhtymän palveluksessa olevat henkilöt
- 73 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut liikeyritysten johtohenkilöt eivätkä
- 73 §:n 2 momentissa tarkoitettut henkilöstön edunvalvonnasta vastaavat henkilöt.

Tasa-arvolain vaalille asettamat vaatimukset

12-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 12-5.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

ote Otto Ripatti, valittu, tarkastuslautakunta, luettelot

34 / 52

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 135

Valtuustoaloite Kariniemen puistoalueen kehittämiseksi

1410/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginpuutarhuri Kirsi Kujala p.050 559 4186

Suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen p. 044 416 3503

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.12.2022

§ 439

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.11.2022

§ 168

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden sosialidemokrattinen valtuustoryhmä 14.3.2022:

”Viime syksynä Etelä-Suomen Sanomissa kirjoitettiin Lanu-puistosta otsikolla ”Sammalen verhoama aarre”. Jutussa nostettiin esille, että aarre on syytä vahvasti tuoda julkisuuteen, onhan se ainutlaatuinen puisto kaupungin sydämessä, jossa yhdistyvät Taiteilijaprofessori Olavi Lanun upeat veistokset ja poikkeuksellinen Kariniemen arboretum puulajipuisto. Alue on kokonaisvaltainen luonto- ja taide-elämys. Kariniemi on myös osa Lahden kaupungin ympäristöstatusta ja Salpausselkä Geoparkia. Lahtelaiset kulttuurin ja ympäristön vaalijat ovat olleet huolestuneita siitä, antaako kaupunki riittävästi arvoa tälle ainutlaatuiselle taide- ja ympäristöpuistolle.

Lukuun ottamatta suunnitteilla olevaa kuntoporrashanketta ja pientä rahoitusta Lanu-puistoon muutamille penkeille ja siivoamiselle, en ole nähnyt kaupungin taholta ehdotuksia Kariniemen kokonaisvaltaiselle kehittämiseksi. Puisto on lähes 20 hehtaarin kokoinen lehtometsä ja kulttuurisesti mielenkiintoinen kohde, jonne 12 Olavi Lanun veistosta on sijoitettu. Puisto on tavoitettavissa päiväretkenä sataman palveluiden ohella. Kaunis, rauhallisen ja viihtyisä puisto taideteoksineen houkuttaa varmasti paikalle sekä lahtelaisia että turisteja. Lanu-puisto täyttää tänä vuonna 30 vuotta. Nyt on aika saattaa koko Kariniemen lehtoalue arvoiseensa kuntoon.

Pikku-Vesijärven puisto on Kariniemen kupeessa. Se on helppo liittää mukaan Kariniemen puiston kehittämiseen.

Valtuutetulle suotua aloiteoikeutta käyttäen esitämme, että koko Kariniemen lehtoaluetta kehitetään seuraavin toimenpitein:

Kaikki patsaiden, kasviston ja puiston sisääntuloväylien opasteet kunnostetaan ja ne ovat helposti havaittavissa ja mielenkiintoa herättäviä.

Kariniemeen johtavan tien varrella oleva huoltorakennus kunnostetaan.

Kariniemeen johtavan tien puomi pidetään auki päiväaikaan, että liikuntaesteelliset ihmiset pääsevät nauttimaan Kariniemen ainutlaatuisesta luonnosta ja Olavi Lanun veistoksista.

Polut saatetaan sellaiseen kuntoon, että apuvälineiden avulla liikkuvat pääsevät helposti siirtymään veistokselta toiselle ja liikkumaan koko Kariniemen puiston alueella.

Pikku-Vesijärven puiston kunnostamisen toteutetaan niin, että siitä tulee osa Kariniemen puistoalueen kokonaisuutta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Markkinointia lisätään mediassa, somessa ja muissa tiedotusvälineissä Visit Lahden, kaupungin tiedotusosaston ja Lahden kaupunginmuseon toimesta.”

Vastaus aloitteeseen

Lahden sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä on maaliskuussa 2022 jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään ainutlaatuisen puiston ja taiteilijaprofessori Olavi Lanun veistokokonaisuuden ympäristön kehittämistä alueen luontoarvot ja matkailullisen merkityksen esille tuomiseksi.

Pikku-Vesijärven puiston yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 23.2.2021. Suunnitelma sisältää Pikku-Vesijärven puiston lisäksi Kariniemen mäkeä koskevana kehittämiskohteina seuraavat asia: uudet maisemaportaan sataman puolelle, vanhojen graniittiportaiden peruskorjaus ja ajotien ja käytävien kunnostus.

Näistä tavoitteista on toteutettu ympäristöpääkaupunkivuoden avajaisten valotapahtumaan jo syksyllä 2020 Kariniemen puistotien ja pääkäytävien kunnostus.

Salpausselkä Geopark hakemuksen yhteydessä luontokohteiden opastauluille luotiin uusi ilme ja ensimmäiset uudet taulut Kariniemi- Pikku-Vesijärven alueelle asennettiin keväällä 2021.

Maisemaportaiden rakentaminen toteutuu kesällä 2022 tehdyllä rakentamisen työohjelman muutoksella vuoden 2022 loppuun mennessä. Tämä parantaa huomattavasti puiston saavutettavuutta ja portaiden kautta myös Lahdessa vierailevat löytävät tämän ainutlaatuisen kohteen helpommin.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Aloitteessa toivotuista muista toimenpiteistä Kariniemen puistotien puomi on ollut lukitsematta kesällä arkisin ja lukittu vain viikonlopuksi estämään asiaton käyttö. Viestintä asiasta on jäänyt puutteelliseksi ja sitä tullaan parantamaan.

Puistossa oleva huoltorakennus on Lahti Aquan ja sen julkisivun kunnostustarpeista neuvotellaan Aquan kanssa.

Opasteiden uusintaa jatketaan ja niiden kunnossapitoa hoidetaan paikallisen Pro Puu ry:n kanssa yhdessä.

Kaupungin museot on toiminut talvella 2021-2022 koollekutsujana Lanu-puiston tapahtumien lisäämiseksi lahtelaisten yhdistysten yhteisponnistuksena. Viestintää on tehostettu Lahden kaupungin ja Lahden museoiden verkkosivuilla sekä somessa ja useita tapahtumia järjestettiin kesän 2022 aikana.

Lahden osallistuvan budjetoinnin vuoden 2021 äänestyksessä Lanu-puiston kehittäminen sain runsaasti ääniä ja pääsi toteutettavaksi. Yhdistysten tapaamisessa on käynyt ilmi, että osbu-rahoitus toivotaan käytettävän alueen levähdyspaikkojen uusintaan ja lisäämiseen. Lisäistumia on hankittu ja asennettu syksyllä tulevien vuosien tapahtumien ja arkikäytön tarpeisiin.

Yleissuunnitelman toteuttamista edistetään sekä Pikku-Vesijärvenpuiston että Kariniemen osalta vaiheittain rakennussuunnittelulla syksyn 2022-2023 aikana.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 2 Valtuustoaloite: Kariniemen puistoalueen kehittäminen

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 136

nro 10

Valtuustoaloite: Omaishoitajille maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit

7189/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Johtava asiantuntija Pia Haverinen, p. 050 398 7621

Liikuntatoimenjohtaja Tommi Lanki, p. 050 559 4145

Liikuntapalvelupäällikkö Markku Ahokas, p. 044 416 3629

Liikuntapalveluvastaava Jenni Mikkola, p. 050 383 6473

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.12.2022

§ 440

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 23.11.2022

§ 96

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä 11.10.2021:

”Omaishoitajille maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit

Omaishoitajat tekevät tärkeää ja vaativaa työtä läheistensä parhaaksi ja ovat ensiarvoisen tärkeitä myös yhteiskunnallisesti. Omaishoitajien terveyden- ja hyvinvoinnin edistämiseen, jaksamiseen ja kuntoutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Yhtenä parannuksena esitämme, että Lahdessa omaishoidon tukea saava henkilö pääsee maksutta käyttämään kaupungin maa-uimalan, uimahallien ja niiden kuntosalien palveluita. Tämä

olisi yksi konkreettinen tapa osoittaa arvostusta omaishoitajien tärkeää työtä kohtaan ja kannustaa heitä huolehtimaan omasta kunnostaan ja jaksamisestaan.

Omaishoitajien panos hoiva- ja hoitotyöhön tuo säästöjä julkiseen talouteen sekä helpottaa hoitohenkilökunnan saatavuuteen liittyvää painetta myös meillä Lahdessa. Väestön nopea ikääntyminen tekee omaishoidosta yhä tärkeämmän hoivavaihtoehdon etenkin, kun tehostettu palveluasuminen ja kotihoito kärsivät resurssipulasta.”

Vastine valtuustoaloitteeseen

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön toimesta. Lain omaishoidon tuesta 937/2005 tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja omaishoitajan työn tukeminen. Omaishoitajalla tarkoitetaan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen.

Kesäkuussa 2022 Päijät-Sotessa oli Lahden kaupungin alueella noin 640 omaishoidon tuen palkkiota saavaa omaishoitajaa. Omaishoidettavia on kaikissa ikäluokissa. Eniten omaishoidettavia on yli 80 vuotiaiden ikäluokassa, 253 henkilöä. 0-17 vuotiaita omaishoidettavia on 114, 18-64 vuotiaita 102, 65-74 vuotiaita 83 ja 75-79 vuotiaita 91. Omaishoito kirjataan omaishoidettavan asiakirjoihin, omaishoitajista Päijät-Sotella ei ole tarkempia tietoja. Omaishoitajan palkkion lisäksi Päijät-Sote järjestää hoivaa omaishoitajien vapaapäivien ajaksi, mutta omaishoitajien kaipaamaa virkistystä sote-palvelut eivät järjestä. Päijät-Soten lausunnossa 17.11.2021 (liitteenä) maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit nähdään merkityksellisinä omaishoitajien jaksamisen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Päijät-Hämeen omaishoitajat ry:n lausunnossa 26.11.2021 (liitteenä) todetaan panostuksen omaishoitajien hyvinvointiin lisäävän merkittävästi omaishoitajien jaksamista ja vahvistavan näin myös hoidettavien hyvinvointia. Maksuton uinti- ja kuntosalikäynti nähdään tärkeänä tukena omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäksi se olisi kaupungilta huomionosoitus omaishoitajille, jotka tekevät merkittävää hoivatyötä. Päijät-Hämeen omaishoitajat ry:n lausunnossa kiinnitetään huomiota niihin omaishoitajiin, joiden kohdalla omaishoidon tuen kriteerit eivät täyty, eikä sopimusta Päijät-Soten kanssa omaishoidosta ole tehty. Sopimuksettomat omaishoitajat jäävät usein kokonaan julkisten palvelujen ulkopuolelle ja mahdollisuuksia omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen on vähän. Lausunnossa toivotaan, että myös sopimuksettomat omaishoitajat, joita omaishoitajaliiton laskelmien mukaan Lahdessa on noin 7200, otetaan huomioon aloitteen toteuttamisessa.

Kansallisen omaishoidon kehittämissuunnitelman työryhmän loppuraportissa (STM:n raportteja ja muistioita 2014:2) työryhmä arvioi, että kaikkiaan 60 000:lla sitovaa tai vaativaa hoitoa ja huolenpitoa antavalla omaisella tai läheisellä omaishoidon tuen saantiedellytykset täytyisivät, mutta heistä noin 20 000:lla ei ole kunnan kanssa tehtyä omaishoitosopimusta. Lisäksi pääasiallisia auttajia arvioidaan olevan noin 350 000 ja omaisia ja tuttavien auttavia 1,25 miljoonaa.

Omaishoitajan määrittely ei ole yksiselitteinen, koska normaalin huolenpidon ja auttamisen ja omaishoidon raja on häilyvä. Selkeä ryhmä ovat Päijät-Sote:n kanssa omaishoitosopimuksen tehneet omaishoitajat. Päijät-Sote:lta kielteisen päätöksen omaishoidontukihakemukseen saaneet olisi myös mahdollinen ryhmä, jolle maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit mahdollistettaisiin, mutta tällöin ei olisi mitään yhdenmukaisia kriteerejä

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

myöntämisperusteista vaan käytännössä maksuttomiin uinti- ja kuntosalikäynteihin riittäisi omaishoitotukihakemuksen tekeminen.

Yhteenvedona todetaan, että osallisuus ja hyvinvointipalvelut sekä liikuntapalvelut näkevät aloitteessa esitetyt maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit mukaan lukien maauimalan käytön Päijät-Soten kanssa omaishoitosopimuksen tehneille omaishoitajille hyvinvoinnin edistämisen kannalta perusteltuina.

Maksuttomiin omaishoitajien uinti- ja kuntosalikäynteihin oikeuttava etuus alentaisi liikuntapalveluiden tulokertymää 11 500 € (eläkeläislippu)- 23 000 € (aikuiset/työssäkäyvät) vuodessa, jos arvioidaan, että puolet omaishoitosopimuksen tehneistä omaishoitajista käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa.

Huomioiden liikuntapalveluiden tulokertymätavoitteet ja muut vastaavaa etuutta tavoittelevat ryhmät Lahden kaupungin ei ole mahdollista tarjota omaishoitajille maksuttomia uinti- ja kuntosalikäyntejä ilman kutakin ryhmää koskevia tulokertymätavoitteiden alennuksia koskevia erillisiä päätöksiä talousarvioraamien yhteydessä. Liikuntapalveluiden tulokertymätavoitteet ovat tällä hetkellä liian korkeat nykyisen käytön ja hinnoittelun suhteen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 3 Päijät-Soten vastaus valtuustoaloitteeseen koskien omaishoitajien maksuttomia uinti- ja kuntosalikäyntejä
- 4 Päijät-Hämeen omaishoitajat ry:n lausunto valtuustoaloitteeseen koskien omaishoitajien maksuttomia uinti- ja kuntosalikäyntejä
- 5 Valtuustoaloite: Omaishoitajille maksuttomat uinti- ja kuntosalikäynnit

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 137

Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

327/00.01.01.03/2022

Päätös

Kokouksessa ei jätetty valtuustoaloitteita.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle sen jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 10

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 129, § 130, § 135, § 136, § 137

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 131, § 132, § 133, § 134

nro 10

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomaisen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.